

PIISPAINKOKOUS

Ohjauskeskustelut kirkon lähetysjärjestöjen kanssa

Diaarinumero DKIR/1004/00.01.02/2017

Esittelijä Johtaja Risto Jukko

Tausta

Piispainkokous käsitteli kokouksessaan 24.10.2023 ohjauskeskusteluja 2023 kirkon lähetysjärjestöjen kanssa ja totesi, että Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen (SEKL) ja Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen (SLEY) toiminnassa on tarkastelukaudella tapahtunut sopimusrikkomus lähetystyön perussopimuksen ja Yhteinen todistus -asiakirjassa esitettyjen toimintaperiaatteiden suhteen. Tämän johdosta piispainkokous päätti perussopimuksen mukaisesti kuulla asiasta Suomen Luterilaista Evankeliumiyhdistystä ja Suomen Evankelisluterilaista Kansanlähetystä ja lähettää niille kokouksen pöytäkirjan liitteiden mukaiset kirjeet. (Piispainkokous 5/2023, 24.10.23, § 6, Ohjauskeskustelut kirkon lähetysjärjestöjen kanssa 2023).

Kirjeissä piispainkokous totesi, että koska Inkerin ev.-lut. kirkossa 3.9.2023 tapahtuneista kahden Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen ja kahden Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen työntekijän pappisvihkimyksestä oli voinut syntyä kysymys, pyritäänkö niillä kiertämään kirkkolainsäädännön mukaista pappisvihkimysprosessia Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa, piispainkokous pyysi molemmilta järjestöiltä:

1. Kirjallisen lisäselvityksen Inkerin ev.-lut. kirkossa 3.9.2023

pappisvihkimykseen johtaneista prosesseista. Lisäselvityksen tarve nousi siitä, että papiksi vihittyjen henkilöiden asemapaikka on Suomessa, ei Venäjällä. SEKL:n ja SLEY:n ilmoituksen mukaan heidän vokaationsa Inkerin ev.-lut. kirkkoon on 10–15 % työpanos, mitä on pidettävä vähäisenä. Tietävästi työntekijät eivät osaa venäjää, jolloin opetustehtävän hoitaminen edellyttää tulkkia. Kelton koulutuskeskuksen opettajan tehtävät eivät tietävästi edellytä pappisvihkimystä. Uusi Tie -lehden päätoimittajan tehtävä ei edellytä pappisvihkimystä, ei myöskään Kansanlähetysoipiston raamattulinjan linjavastaavan tehtävä. Karkun evankelisen opiston rehtorin

tehtävät eivät edellytä pappisvihkimystä. Myös järjestelyä, jossa henkilö on SLEY:n palveluksessa, asuu ja toimii Japanissa mutta vihitään papiksi Inkerin kirkon Kelton koulutuskeskuksen opetustehtäviin, on pidettävä vähintäänkin erikoisena. Mikä oli todellinen motiivi pappisvihkimyksiin? Kysymykseen vihkimyksen perimmäisistä motiiveista ei ohjauskeskustelussa saatu selvää vastausta.

2. Vastausta kysymykseen, oliko järjestöjen työntekijöiden uusia vihkimyksiä tulossa Inkerin kirkossa. Sekä SEKL että SLEY vastasivat ohjauskeskustelussa asiaan kieltävästi. Inkerin kirkon kirkkohallitus oli kuitenkin 14.4.2023 käsitellyt kolmen suomalaisen mahdollista pappisvihkimystä Inkerin kirkkoon. Papiksi vihittäviä olisivat olleet yksi SLEY:n ja kaksi SEKL:n työntekijää. Inkerin kirkon kirkkohallituksen päätöksessä ei ollut mainintaa vokaatioista. Inkerin kirkon kirkkohallitus oli päättänyt pyytää SEKL:n työntekijää, joka työskentelee Suomesta käsin Inkerin kirkossa koulutus- ja konsultointitehtävissä, käymään neuvottelut ja valmistelemaan tarpeelliset dokumentit. Suomessa hän toimi Inkerin evankelis-luterilaisen kirkon Suomen edustuston toiminnanjohtajana. Mikä oli ollut kyseisen SEKL:n työntekijän rooli Inkerin kirkossa tapahtuneissa suomalaisten pappisvihkimyksissä?

3. SEKL:n ja SLEY:n johdon tapaamista arkkipiispa Tapio Luoman, arkkipiispan teologisen erityisavustajan Minna Hietamäen, kirkon lähetystyön toimikunnan puheenjohtajan, piispa Jari Jolkkosen, kirkkoneuvos Kimmo Kääriäisen ja Kirkon lähetystyön keskuksen johtajan Risto Jukon kanssa.

Järjestöjen kirjalliset selvitykset tuli lähettää piispainkokoukselle 30.11.2023 mennessä, ja ne tulivat pyydettyssä aikataulussa sähköpostilla 30.11.2023. Järjestöjen kirjalliset selvitykset ovat liitteinä.

Perustelut

Järjestöjen kirjallinen kuuleminen

Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen vastaukset piispainkokouksen kysymyksiin

PIISPAINKOKOUS

SEKL:n mukaan sen kahden työntekijän pappisvihkimykset 3.9.2023 liittyivät yhtäältä järjestön vahvaan haluun palvella yhteistyökirkkojaan, tässä tapauksessa Inkerin ev.-lut. kirkkoa, toisaalta Inkerin kirkon tarpeeseen ”sopivien ja hyvien opettajien” rekrytoimisesta. ”Emme käytä Inkerin kirkkoa omiin tarkoituksiimme” (Piispainkokouksen Kansanlähetykselle esittämät lisäkysymykset, s. 9). SEKL:n mukaan Inkerin kirkolle on tärkeää, että teologian opettajat ovat pappeja. Pappisvihkimykset liittyivät SEKL:n kahden työntekijän aiempiin henkilökohtaisiin yhteyksiin Inkerin kirkkoon ja heidän itsensä käymiin neuvotteluihin pappisvihkimyksestä Inkerin kirkon kanssa. ”Varsinaisia pappisvihkimysneuvotteluja ei ole käyty Inkerin kirkon ja Kansanlähetyksen johdon välillä. Neuvottelut on käyty suoraan kyseisten henkilöiden ja Inkerin kirkon välillä.” (Piispainkokouksen Kansanlähetykselle esittämät lisäkysymykset, s. 2). Kummankaan 3.9.2023 papiksi vihityn pääasialliset työtehtävät Kansanlähetyksessä eivät järjestön puolesta edellytä ordinaatiota. SEKL:n johdon mukaan se sai tietää ordinaation ajankohdasta 10.8.2023 sähköpostilla omalta työntekijältään. SEKL ilmoittaa tiedostaneensa, että perussopimuksen mukainen tiedotusvelvollisuus piispainkokoukselle on laajempi ja sitovampi kuin se on tähän asti hahmottanut. Se on valmis tiedottamaan sovitun aikarajan puitteissa kaikista niistä asioista, jotka kuuluvat perussopimuksen piiriin.

Kysymys vokaatiosta ja sen riittävydestä on SEKL:lle epäselvä. Se oli pitänyt 10–15 % työpanosta riittävänä työntekijöidensä pappisvihkimykseen yhteistyökirkossa kyseisen kirkon palvelukseen. SEKL:n mukaan Inkerin kirkon suomalaisesta papistosta vain maassa jossain vaiheessa asuneet papit osaavat puhua sujuvasti venäjää. Opetustehtävissä olevien venäjän kieltä taitamattomien teologioiden pitää siis hoitaa tehtävänsä tulkin välityksellä. Toisaalta SEKL ilmaisee ymmärtävänsä, että sen toisen kirkon papiksi vihityn työntekijän tulee olla aidosti kyseisen kirkon palveluksessa lähetystyössä. Tähän SEKL sanoo olevansa sitoutunut. Suomen ev.-lut. kirkon ja Inkerin ev.-lut. kirkon välillä voitaisiin SEKL:n mukaan sopia paremmin riittävästä vokaatiosta ja selkeämmistä käytännöistä, joilla kirkot informoisivat toisiaan. SEKL:n mukaan lähes kaikki sen pappisvirassa toimivat työntekijät on vihitty papeiksi Suomen ev.-lut. kirkon piispojen toimesta.

PIISPAINKOKOUS

SEKL:n vastauksen mukaan Kansanlähetyksen johto ei ollut tietoinen mahdollisista uusista pappisvihkimyksistä Inkerin kirkossa. Järjestön johto ei ollut tietoinen kahden muun työntekijänsä mahdolliseen rekrytointiin johtavan prosessin aloittamisesta Inkerin kirkon kirkkohallituksessa 14.4.2023. Asian valmistelu oli annettu Suomessa Inkerin kirkkoa palvelevan SEKL:n palveluksessa olevan työntekijän tehtäväksi. Järjestön johto ilmoittaa kuulleensa ensimmäisen kerran Inkerin kirkon kirkkohallituksen päätöksestä tutustuttuaan 24.10.2023 pidetyn piispainkokouksen esityslistaan. Tehtävät Inkerin kirkossa eivät kuitenkaan ole ajankohtaisia näiden kahden työntekijän kohdalla, joten valmisteluprosessi on päättynyt.

SEKL:n työntekijän rooli on ollut keskeinen Inkerin kirkon uusien mahdollisten työntekijöiden rekrytoinnissa ja koulutuksessa. Hän toimii SEKL:n mukaan Inkerin kirkossa sen kansainvälisiin suhteisiin, koulutukseen ja hallinnon kehittämiseen liittyvissä tehtävissä. Hän on vastannut osaltaan Inkerin kirkon yhteyksistä ulkomaille ja koordinoinut Inkerin kirkon koulutuskeskuksen antamaa diakonien koulutusta. Hän on ollut myös Inkerin ev.-lut. kirkon Suomen edustuston toiminnanjohtaja, mistä tehtävästä hänet on kevään 2023 edustuston vuosikokouksesta alkaen vapautettu omasta pyynnöstään.

SEKL:n johdon mukaan sillä ei ole mitään salattavaa liittyen 3.9.2023 tapahtuneeseen pappisvihkimykseen. Se pahoittelee tapahtunutta ja sen aiheuttamaa tilannetta ja haluaa jatkossa parantaa toimintaansa suhteessa perussopimuksen edellyttämään viestintään ja yhteistyöhön.

Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen vastaukset piispainkokouksen kysymyksiin

SLEY:n mukaan sen kahden työntekijän vihkimyksillä 3.9.2023 on erilainen tausta. Toisen pappisvihkimys liittyi SLEY:n Japanin-työn uudelleenjärjestelyihin, jossa järjestö on ollut aktiivinen. SLEY päätti huhtikuussa 2023 lopettaa yhteistyön Japan Evangelical Lutheran Church (JELC) kanssa. SLEY:n yhteistyöseurakunta on yksi JELC:in seurakunta, joka on sopinut Japan Evangelical Lutheran Church -kirkon kanssa seurakunnan irtautumisesta JELC:istä. Kyseinen SLEY:n työntekijä on palvellut sitä tähän asti maallikkoteologina. Järjestön ilmoituksen mukaan työntekijän pappisvihkimys mahdollistaa jatkossa seurakunnan hoitamisen sekä sanalla

PIISPAINKOKOUS

että sakramenteilla. Inkerin ev.-lut. kirkossa hän tulee SLEY:n mukaan pitämään Kelton teologisessa instituutissa etäluentosarjoja 10–15 % työpanoksella. Järjestön mukaan siellä opettajana toimiminen ei edellytä ordinaatiota, vaan sitä on tarvittu pikemminkin Japanissa toimivaa yhteistyöseurakuntaa varten. Toisin kuin yllä mainitussa tapauksessa, toinen papiksi vihityistä SLEY:n työntekijöistä on itse ollut aktiivinen Inkerin kirkon suuntaan. Hänen pappisvihkimyksensä liittyy hänen omiin aiempiin yhteyksiinsä Inkerin ev.-lut. kirkkoon ja hänen itsensä tekemään aloitteeseen. Kyseessä oli vuosia kestäneen prosessin päätepiste. Hänen työnsä Inkerin kirkolle tapahtuu käytännössä Suomessa, kun hän Karkun evankelisen opiston rehtorina kouluttaa Kelton koulutuskeskuksen koulutusohjelman mukaisesti Inkerin kirkon tulevia diakoneja. Karkun evankelisen opiston rehtorina toimiminen ei edellytä ordinaatiota. Toisaalta SLEY:lle sopii se, että 10 % sen työntekijän työajasta käytettäisiin työhön Inkerin kirkossa. Järjestön mukaan Inkerin kirkon opetustehtävissä tulkkien käyttö on ollut normaalia. SLEY:n mukaan järjestö ei voinut vaikuttaa ordinaation ajankohtaan eikä tiennyt sen ajankohdasta ennen kuin 17.8.2023. Inkerin kirkon piispa oli ilmoittanut informoivansa ordinaatiosta Suomen ev.-lut. kirkkoa. SLEY ilmoittaa nyt tiedostaneensa, että perussopimuksen mukainen tiedotusvelvollisuus koskee myös ordinaatioita.

SLEY:n mukaan 3.9.2023 tapahtuneen pappisvihkimyksen yhtenä motiivina oli papiksi vihittyjen työntekijöiden henkilökohtainen virkakäsitys. Samalla järjestön johto tuo esiin järjestön näkökulmasta SLEY:n hallituksen päätöksen 8.4.1988, jonka mukaan virkakysymyksessä omaksuttu henkilökohtainen vakaumus ei oikeuta syrjintää, samoin kuin sen, että SLEY:llä on ollut ja on tälläkin hetkellä yhteisvihkimykseen osallistuneita pappeja. ”Olemme ohjanneet ja myös jatkossa ohjaamme työntekijöitämme neuvottelemaan hiippakuntansa piispan kanssa ordinaatiosta.” (SLEY:n vastaus kuulemispyyntöön, s. 4).

SLEY:n johdon mukaan tulossa ei ole uusia sen Suomessa toimivien työntekijöiden pappisvihkimyksiä Inkerin ev.-lut. kirkossa. SLEY ei ollut tietoinen Inkerin kirkon kirkkohallituksen päätöksestä 14.4.2023 sen työntekijän mahdolliseen rekrytointiin liittyvän prosessin aloittamisesta, joka on nyttemmin keskeytetty. Yhden SLEY:n Virossa toimivan työntekijän

PIISPAINKOKOUS

pappisvihkimyksestä neuvoteltiin ensin Inkerin ev.-lut. kirkon kanssa ja sittemmin Viron ev.-lut. kirkon arkkipiispan kanssa. Ugandan pakolaisleireillä joulukuussa 2023 työn aloittaneen SLEY:n työntekijän mahdollisesta ordinaatiosta on keskusteltu Etelä-Sudanin ja Sudanin kirkon piispan kanssa. Hänen työnsä ”tapahtuu Ugandassa ja tulevaisuudessa mahdollisesti Etelä-Sudanissa ja Sudanissa.” (SLEY:n vastaus kuulemispyyntöön, s. 4).

SLEY on aiemmassa, vuonna 2017 piispainkokouksen käsittelemässä pappisvihkimystapauksessa ilmoittanut korjaavansa toimintaansa ja pyrkivänsä jatkossa informoimaan aikaisempaa paremmin kirkon johtoa. Tuolloin oli kyse siitä, että SLEY:n palvelukseen Helsinkiin tullut työntekijä vihittiin papiksi Keniassa ilman tosiasiallista vokaatiota Kenian ev.-lut. kirkkoon. Piispainkokous totesi tuolloin, että kirkon päätöksiä ei tule kiertää hakemalla pappisvihkimystä toisesta luterilaisesta kirkosta ja synnyttämällä samalla jännitteitä luterilaisen yhteisön sisällä. SLEY:n silloisen vastauksen mukaan työntekijän tehtäviin kuului Suomessa toteutettavan monikulttuurisen tavoittavan työn lisäksi vuosittain toteutettavat luentomatkat Kenian evankelis-luterilaisen kirkon pappisseminaariin. Papiksi vihkimistä Keniassa käsiteltiin piispainkokouksessa 29.05.2017 (piispainkokous 3/2017, § 6). Piispainkokous edellytti, että kirkkomme lähetysjärjestönä SLEY toimii vastedes lähetyksen perussopimuksen mukaisesti ja noudattaa Suomen ev.-lut. kirkon päätöksiä (04.12.2017, § 10).

SLEY on pahoillaan 3.9.2023 tapahtuneesta ja sen aiheuttamasta tilanteesta. Se haluaa jatkossa parantaa viestintäänsä ja tiedottaa toimintansa muutoksista piispainkokouksen edellyttämällä tavalla ja sovitussa aikataulussa.

Järjestöjen suullinen kuuleminen

Kirjallisten vastausten tarkentamiseksi ja lisäkysymysten esittämiseksi päätettiin järjestöjen kirjallista kuulemista täydentää niiden suullisella kuulemisella. Piispainkokouksen asettama työryhmä tapasi arkkipiispa Tapio Luoman johdolla 11.12.2023 kirkkohallituksen tiloissa Helsingissä ensin Suomen Evankelis-luterilaisen Kansanlähetyksen johtoa ja sitten Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen johtoa.

PIISPAINKOKOUS

Keskusteluissa pyrittiin selvittämään ulkomailla tapahtuneiden pappisvihkimysten motiiveja, samoin kuin selventämään perussopimuksen edellyttämää tiedotusvelvollisuutta, kun järjestö ”suunnittelee omaa toimintaansa koskevia uusia merkittäviä avauksia yhteistyökumppaneiden kanssa” (Perussopimus, kohta 4, ”Oikeudet ja velvollisuudet”). Myös Yhteinen todistus -asiakirjan lauseen ”Kirkon sopimusjärjestöt kunnioittavat kumppanikirkkojen virkaratkaisuja ja sisäistä keskustelua, eivätkä saa aiheuttaa toiminnallaan haittaa.” (Yhteinen todistus, Toimintaperiaate 7) sanan ”haitta” ymmärtämiseen haluttiin järjestöiltä lisäselvyyttä.

Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys

SEKL:issä vaikuttaa olevan erilaisia virkakäsityksiä. Yksittäisen työntekijän henkilökohtainen virkakäsitys ei ole sen johdon mukaan rekrytoinnin este. Tämä on johtanut siihen, että järjestö on voinut edistää myös ns. perinteisen virkakäsityksen omaavien SEKL:n työntekijöiden toiveita saada pappisvihkimys ulkomailla. SEKL:n mukaan yksittäisten työntekijöiden pappisvihkimyksen motiivina ulkomailla voi olla se, että he eivät saa vihkimystä Suomessa. Merkille pantavaa on, että kaksi SEKL:n Etelä-Pohjanmaan piirin työntekijää osallistuu Inkerin ev.-lut. kirkon koulutukseen, joka saattaisi johtaa tulevana vuosina vokaatioon Inkerin kirkosta. SEKL on kuitenkin valmis sitoutumaan siihen, että sen työntekijöitä ei enää vihitä samalla tavalla kuin mitä Inkerin kirkossa tapahtui 3.9.2023, eikä uusia pappisvihkimyksiä ole suunnitteilla Inkerin ev.-lut. kirkkoon.

SEKL:n mukaan 3.9.2023 vihityt papit palvelevat Kelton koulutuskeskuksen lisäksi myös Inkerin kirkon suomenkielisiä seurakuntia. Inkerin kirkossa ei kuitenkaan ole yhtään täysin suomenkielistä seurakuntaa.

SEKL:in johto toivoo myös Suomen ev.-lut. kirkolta linjausta siitä, millä ehtoilla suomalaisen lähetysjärjestön työntekijöitä voidaan vihkiä papeiksi kumppanikirkkoissa niiden palvelukseen.

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys

SLEY:n johdon mukaan järjestön pappisvihkimystä toivovat työntekijät ohjataan ensisijaisesti keskustelemaan oman hiippakuntansa piispan kanssa

PIISPAINKOKOUS

ja se toivoo, että sen palveluksessa olevat papit olisivat Suomen ev.-lut. kirkon piispojen kaitsennassa. Virkakäsitys ei SLEY:n mukaan ole rekrytointiperuste eikä messuyhteisöjä määrittävä tekijä, ja sen työntekijöillä on omantunnonvapaus. SLEY:ssä vaikuttaa olevan erilaisia näkemyksiä siitä, miten merkittävä asia virkakysymys on sen tilaisuuksiin osallistuville. SLEY toteaa tehneensä virheen pappisvihkimykseen liittyneessä tiedottamisessa.

Inkerin kirkossa 3.9.2023 tapahtuneen pappisvihkimyksen erona aiempaan tapaukseen (pappisvihkimys Keniassa) on SLEY:n mukaan siinä, että Keniassa papiksi vihitty työntekijä ei missään vaiheessa ole työskennellyt hänet vihkineessä Kenian evankelis-luterilaisessa kirkossa.

Yhteenveto

Sekä kirjallisten että suullisten kuulemisten perusteella voidaan todeta, että Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys ja Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys ovat tapahtuneesta pahoillaan ja pyytävät anteeksi riittämätöntä tiedottamista ja aiheuttamaansa haittaa. Haittaa ei kumpikaan järjestö tarkemmin määritellyt eikä arvioinut vaan totesi toimineensa kumppanikirkon toiveiden mukaisesti. Kumpikin järjestö on valmis osoittamaan työntekijöilleen kirkkolainsäädännön mukaista pappisvihkimysprosessia Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. Ne toivovat selkeämpää ohjeistusta, erityisesti vokaatioon liittyen, koskien järjestöjen työntekijöiden mahdollisia pappisvihkimyksiä kumppanikirkkoissa. Järjestöt ovat valmiit allekirjoittamansa perussopimuksen mukaisesti tiedottamaan piispainkokousta mahdollisista ulkomailta tapahtuvista pappisvihkimyksistä kirjallisesti etukäteen.

Yhden SLEY:n työntekijän pappisvihkimys eroaa muista vihkimyksistä siinä, että se kytkeytyi järjestön yhteistyökumppaneita koskeviin ratkaisuihin. SLEY informoi toukokuussa 2023 kirkon lähetystyön toimikuntaa päätöksestään muuttaa Japanin-yhteistyötä. Kyseinen työntekijä ei ole saanut pappisvihkimystä SLEY:n tähän astiselta yhteistyökirkolta Japan Evangelical Lutheran Church eikä Suomen ev.-lut. kirkosta. SLEY:n mahdollisen uuden yhteistyökirkon West Japan Evangelical Lutheran Church kirkkojärjestys puolestaan estää papiksivihkimisen muille kuin kirkon omasta pappiskoulutuksesta valmistuneille. SEKL:n kohdalla huomionarvoista on se,

PIISPAINKOKOUS

että juuri SEKL:n työntekijä on toiminut pitkään Inkerin ev.-lut. kirkossa suomalaisten järjestöjen papiksi vihittyjen työntekijöiden asioiden hoitajana.

Inkerin ev.-lut. kirkon kirkkohallitus oli 14.4.2023 kokouksessaan päättänyt tiedottaa ordinaatiosta Suomen ev.-lut. kirkon arkkipiispaa Tapio Luomaa. Ordinaatiosta tuli tieto arkkipiispalle sähköpostilla kuitenkin vasta vihkimystä edeltäneenä yönä.

Piispainkokous on vuonna 2017 tehnyt aiemmin mainitun päätöksen, joka on koskenut SLEY:n työntekijän pappisvihkimystä toisessa luterilaisessa kirkossa. Siitä kuluneen pitkän ajan vuoksi uusia pappisvihkimyksiä käsitellään uudessa, erillisessä menettelyssä. Nyt käynnistetty menettely on sekä perussopimuksen että hallintolain perusteella tarpeen aloittaa uudella kuulemisella. On kuitenkin todettava, että kyseessä on samantapainen sopimusrikkomus kuin vuonna 2017.

SLEY:n osalta on todettava, että huomattava osa sen palveluksessa olevista papeista on vihitty muualla kuin Suomen ev.-lut. kirkossa. Heitä tulisi ohjata hakemaan pappisoikeuksia Suomesta, jotta he voisivat toimia Suomessa papillisissa tehtävissä muutoinkin kuin vain yksittäistapauksissa. Samalla on selkeytettävä sitä, mitä yksittäistapauksilla tarkoitetaan, koska tähän saakka tuota sanaa on tulkittu hyvin väljästi.

Perussopimuksen kohdan 6 mukaan sekä sopimusjärjestö että Suomen ev.-lut. kirkko voivat purkaa sopimuksen:

”Sopijajärjestö voi irtisanoa sopimuksen. Irtisanominen tulee voimaan, kun kirkolliskokouksen täysistunto on saanut irtisanomisilmoituksen tiedoksi. Irtisanomisilmoitus on toimitettava myös piispainkokoukselle tiedoksi.

Jos piispainkokous katsoo, että kirkon lähetysjärjestö ei noudata toiminnassaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustusta ja päätöksiä eikä kirkon hyväksymää lähetysten peruslinjausta ja sen toimintaperiaatteita, se kuulee kyseistä lähetysjärjestöä. Jos sopijajärjestön menettely ei ole merkitykseltään sellainen, että piispainkokouksella on välitön tarve esittää kirkolliskokoukselle, että sopijajärjestö menettää asemansa kirkon lähetysjärjestönä, piispainkokous varaa sopijajärjestölle kohtuullisen,

PIISPAINKOKOUS

vähintään kahden (2) ja enintään neljän (4) kuukauden ajan korjata sopimuksen vastainen menettelynsä. Jos piispainkokous tämän jälkeen toteaa, että korjausta ei ole tehty, se voi esittää kirkolliskokoukselle, että sopijajärjestö menettää asemansa kirkon lähetysjärjestönä. Sopijajärjestön asema kirkon lähetysjärjestönä raukeaa, kun kirkolliskokouksen täysistunto on päättänyt aseman menettämisestä. Tämän päätöksen perusteella myös tämä sopimus raukeaa välittömästi ilman irtisanomisaikaa.”

Kirjallisten ja suullisten kuulemisten perusteella molemmat järjestöt ovat valmiita korjaamaan sopimuksen vastainen menettelynsä ja haluavat jatkaa kirkon lähetysjärjestöinä. Ne ovat ilmoittaneet, ettei niiden tarkoituksena ole kiertää Suomen ev.-lut. kirkon tavanomaista pappisvihkimysmenettelyä uusien pappien saamiseksi. Ne ovat selkeästi ilmoittaneet haluavansa noudattaa perussopimusta ja lähetyksen peruslinjausta ”Yhteinen todistus” ja sen toimintaperiaatteita.

Edellä kuvatun johdosta, järjestöjen allekirjoittaman perussopimuksen ja lähetyksen peruslinjauksen ”Yhteinen todistus” pohjalta, korjaavana toimenpiteenä edellytetään, että

1. Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys ja Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys pyytävät pappisvihkimystä sitä toivovalle työntekijälleen Suomen evankelis-luterilaisen kirkon hiippakunnalta kirkon pappisvihkimyskäytäntöjen mukaisesti;
2. Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys ja Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys tukevat työntekijänsä pappisvihkimyksen saamista Suomen evankelis-luterilaisen kirkon hiippakunnalta Suomen evankelis-luterilaisen kirkon pappisvihkimyskäytäntöjen mukaisesti;
3. Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys ja Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys eivät edistä työntekijänsä papiksi vihkimistä Inkerin evankelis-luterilaisessa kirkossa tai missään muussa luterilaisessa kirkossa, jos järjestön työntekijä a) asuu vakituisesti Suomessa tai muualla kuin kyseisen kirkon alueella ja käy vain satunnaisesti vihkimyksen antaneessa kirkossa ja/tai b) tekee vain etätyötä kyseiseen kirkkoon;

PIISPAINKOKOUS

4. Kaikista ulkomaille suunnitelluista pappisvihkimyksistä neuvotellaan etukäteen piispainkokouksen kanssa. Lähetetyn työntekijän pappisvihkimys voidaan erityistilanteessa toteuttaa kumppanikirkossa. Suunnitelluista pappisvihkimyksistä on tehtävä kirjallinen ilmoitus ennen kuin mitään pappisvihkimykseen liittyviä toimenpiteitä tai päätöksiä on tehty. Ilmoitus käsitellään kirkon lähetystyön toimikunnan kokouksessa. Kirkon lähetystyön toimikunta vie asian piispainkokouksen käsiteltäväksi.

Päätösehdotus

1. Piispainkokous varaa Suomen Evankelisluterilaiselle Kansanlähetykselle ja Suomen Luterilaiselle Evankeliumiyhdistykselle neljän (4) kuukauden ajan korjata sopimuksen vastainen menettelynsä.
2. Piispainkokous lähettää liitteinä olevat kirjeet Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen liittohallitukselle ja Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen hallitukselle.

Päätös

Toimenpiteet